
Shri shrIviMshatikAshAstram with Hindi translation

श्रीश्रीविंशतिकाशस्तुं सार्धं हिन्दिए

Document Information

Text title : viMshatikAshAstram

File name : viMshatikAshAstra.itx

Category : devii, devI, viMshati

Location : doc_devii

Proofread by : DPD

Latest update : September 26, 2021

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 26, 2021

sanskritdocuments.org

ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿಂಶತಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರಂ ಸಾರ್ಥ ಹಿಂದೀ

ಸರ್ವ-ತಂತ್ರ-ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಹಾಮಹಿಮ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಮದಮೃತ ವಾಗ್ಭವಜೀ
ಜ್ಞಾತೃ-ಜ್ಞಾನ-ಜ್ಞೇಯ-ಭಾವೋ ಯದಾಯತ್ತಃ ಸ್ಪುರೇದಯಂ .

ತಾಮಾತ್ಮ-ಶಕ್ತಿಂ ವಂದೇಹಂ ವಿಜ್ಞಾನಾಂ ಮಹತೀಂ ಹೃದಿ .. 1..

ಲೋಕ-ವ್ಯವಹಾರ ಮೇಂ ವ್ಯಾಪ್ತ ಜ್ಞಾತಾ, ಜ್ಞಾನ ಔರ ಜ್ಞೇಯ ಕಾ ಭಾವ ಜಿಸ
(ಆತ್ಮ-ಶಕ್ತಿ) ಕೇ ಆಶ್ರಯ ತಥಾ ಅಧಿಕಾರ ಸೇ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹೋ ಸಕತಾ ಹೈ,
ಉಸ ವಿಜ್ಞಾನ-ಸ್ವರೂಪಿಣೀ ಪಾರಮೇಶ್ವರೀ ಅಪರಿಮಿತಾ ಆತ್ಮ-ಶಕ್ತಿ ಕೋ ಮೈಂ
ಹೃದಯ ಮೇಂ ನಮಸ್ಕಾರ ಕರತಾ ಹೂ .

ಸ್ವತಂತ್ರಂ ನಿರಪೇಕ್ಷಂ ಯದಮೃತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವಾಗ್ಭವಂ .

ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ಶಕ್ತಿ-ಘನಂ ಸ್ವ-ಪ್ರಕಾಶಂ ತದಸ್ಮ್ಯ ಹಂ .. 2..

ಜೋ ಪರಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೈ ಅರ್ಥಾತ್ ಜೋ ಕಿಸೀ ಕೇ ಅಧೀನ ನಹೀಂ ಹೈ ಔರ
ಜಿಸಕೋ ಸಮಸ್ತ ಲೀಲಾ ಅಪನೀ ಹೀ ಶಕ್ತಿ ಕಾ ವಿಲಾಸ ಹೈ; ಜೋ ಕಿಸೀ ಕೇ ಅಪೇಕ್ಷಾ
ನಹೀಂ ಕರತಾ, ಅತಃ ಪೂರ್ಣ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಹೈ ಔರ ಕಿಸೀ ಆತ್ಮಾತಿರಿಕ್ತ
ಪದಾರ್ಥ ಕಾ ಗ್ರಹಣ ನ ಕರಕೇ ಅಪನೀ ಸ್ವಭಾವ-ಭೂತ ಶಕ್ತಿ ಸೇ ಹೀ
ವಿಶ್ವ ಕಾ ವಿಸ್ತಾರ ಕರತಾ ಹೈ ಜೋ ಅಮೃತ ಅರ್ಥಾತ್ ಅಮರ ಅನಂತ ಅಥವಾ
ಶಾಶ್ವತ ಹೈ . ಜೋ ಪ್ರಪರಿಮಿತ ಔರ ವಿಮರ್ಶ-ಸಾರ ಹೈ ಅರ್ಥಾತ್ ಜಿಸಕೇ
ಸ್ವರೂಪ-ವಿಮರ್ಶ ಸೇ ಸಮಸ್ತ ವಾಚ್ಯಯ ಔರ ವಿಶ್ವ ಕಾ ವಿಸ್ತಾರ ಹುಆ ಹೈ;
ಜೋ ಸರ್ವಥಾ ಔರ ಸರ್ವತಃ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಹೈ; ಜೋ ಅನಂತ ಶಕ್ತಿ-ಮಯ ತಥಾ
ಸ್ವಪ್ರಕಾಶ ಅರ್ಥಾತ್ ಅಪನೇ ಹೀ ಪ್ರಕಾಶ ಸೇ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹೋನೇವಾಲಾ ಹೈ, ವಹೀ
ಅಮೃತ-ವಾಗ್ಭವ-ಸ್ವರೂಪ ಮೈಂ ಹೂ .

ಸ್ವಯಂ-ಸಿದ್ಧಾ ಭಗವತೀ ಬ್ರಹ್ಮ-ಶಕ್ತಿರಹಂ ಮಹಃ .

ಇಚ್ಛತ್ಯವೈತಿ ಕುರುತೇ ನಿಗ್ರಹಾನ್ಮಗ್ರಹಾತ್ಮಿಕಾ .. 3..

ವಹ ಸ್ವಯಂಸಿದ್ಧ ಐಶ್ವರ್ಯವತೀ (ಭಗವತೀ) ಅಹಂ-ಜ್ಯೋತಿಃ ಸ್ವರೂಪ
(ಅಹಂ ಮಹಃ) ತಥಾ ವಾಚ್ಯಯ-ಸ್ವರೂಪಿಣೀ ನಿಗ್ರಹ-ಅನುಗ್ರಹ-ಮಯೀ ಹೋಕರ
ಇಚ್ಛಾ, ಜ್ಞಾನ ಔರ ಕ್ರಿಯಾ ಕೋ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕರತೀ ಹೈ .

ಶಾಂತೈಘೋರೈಘೋರತಮೈಃ ಸ್ವಂ ರೂಪೈರ್ನಾಮಭಿಶ್ಚ ಯಾ .

ನಿಗ್ರಹಾತ್ಯನುಗ್ರಹಾತಿ ಪಿಬಂತೀ ಸ್ವ-ರಸಾಸವಂ .. 4..

ಜೋ ಭಗವತೀ ಆತ್ಮ-ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಾತ್ಮ-ಚಮತ್ಕಾರ-ರೂಪೀ ಆಸವ-ರಸ ಕಾ ಪಾನ
ಕರತೀ ದೃಷ್ಟಂ ಉಸಕೇ ಆನಂದ ಮೇಂ ವಿಭೋರ ರಹತೀ ಹೈ, ವಹೀ ಆತ್ಮ-ರೂಪ
ಅರ್ಥಾತ್ ಅಪನೇ ಸ್ವರೂಪ ಸೇ ಅಭಿನ್ನ ಜೀವೋಂ ಪರ ಶಾಂತ, ಘೋರ ಔರ
ಘೋರ-ತಮ

ರೂಪವಾಲೇ ತಥಾ ನಾಮವಾಲೇ ಅಪನೇ ಭಿನ್ನ-ಭಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪೋ ಕೇ ದ್ವಾರಾ
ನಿಗ್ರಹ

ತಥಾ ಅನುಗ್ರಹ ಕರತೀ ಹೈ .

ಸೃಜಂತ್ಯವಂತ್ಯದತೀಯಮಾತ್ಮನಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಿ .

ನಿತ್ಯಂ ಸಮ-ರಸಾನಂದಾ ಮಹಾನುಭವಮಶ್ರುತೇ .. 5..

ವಹ ಭಗವತೀ ಆತ್ಮ-ಶಕ್ತಿ ಅಪನೇ ಆಪಕೇ ಹೀ ಭೀತರ ಅಪನೀ ಹೀ ಶಕ್ತಿ-ರೂಪತಾ
ಕೇ ದ್ವಾರಾ ಅಪನೇ ಆಪಕೇ ಹೀ ಸೃಷ್ಟಿ ತಥಾ ಅಪನೇ ಆಪಕಾ ಹೀ ಪಾಲನ ಔರ
ಸಂಹಾರ

ಕರತೀ ಹುಈ ಸದಾ ಅಪನೀ ಸಮ-ರಸತಾ ಕೇ ಆನಂದ ಮೇಂ ನಿಮಗ್ನ ರಹತೀ ಹೈ
ಔರ

ಅಪನೇ ಸ್ವರೂಪ ಕೇ ಮಹಾನ್ ಅನುಭವ ಮೇಂ ವಿಭೋರ ರಹತೀ ಹೈ . ತಾತ್ಪರ್ಯ
ಯಹ

ಕಿ ಭಗವತೀ ಕೀ ಯಹ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಿಸೀ ಬಾಹ್ಯ ಉಪಾದಾನ ಕೋ ಲೇಕರ ನಹೀಂ ಹೋತೀ

ಭಗವತೀ ಕೇ ಆತ್ಮ-ಸ್ವರೂಪ ಕೇ ಅತಿರಿಕ್ತ ಅನ್ಯ ಕೋಈ ಉಪಾದಾನ ನಹೀಂ ಹೈ .

ವೈ ಹೀ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾ ನಿಮಿತ್ತ-ಕಾರಣ ಭೀ ಹೈಂ . ಉನ್ವಿಂ ಮೇಂ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾ

ಆಶ್ರಯ ಭೀ ಹೈ . ವೇದಾಂತ ಕೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಕೇ ಸಮಾನ ವೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾ ಅಭಿನ್ನ

ನಿಮಿತ್ತೋಪಾದಾನ-ಕಾರಣ ಹೈಂ . ಯಹೀ ಸ್ಥಿತಿ ಔರ ಸಂಹಾರ ಕೇ ವಿಷಯ ಮೇಂ

ಭೀ ಹೈ . ಸೃಜನ, ಪಾಲನ ಔರ ಸಂಹಾರ ಕರತೀ ಹುಈ ಭೀ ಭಗವತೀ ಸದಾ

ಸಮ-ರಸಾನಂದ-ರೂಪ ಮಹಾನುಭವ ಮೇಂ ನಿಮಗ್ನ ರಹತೀ ಹೈಂ .

ಕಲ್ಪಿತಂ ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪಾದಿ ನೈವ ಸ್ವಶತಿ ಜಾತ್ವಪಿ .

ನಿರ್ಲೇಪಂ ಸರ್ವಗಮಪಿ ಕರಕಾದಿ ವಿಯದ್ಯಥಾ .. 6..

ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪ ಆದಿ ಕಲ್ಪಿತ ಹೈಂ . ವೇ ಭಗವತೀ ಆತ್ಮ-ಶಕ್ತಿ ಕೇ ಸ್ವರೂಪ

ಕಾ ಉಸೀ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪರ್ಶ ನಹೀಂ ಕರತೇ, ಜಿಸ ಪ್ರಕಾರ ಓಲೇ ಆದಿ ಆಕಾಶ ಕಾ

ಸ್ಪರ್ಶ ನಹೀಂ ಕರತೇ . ಆಕಾಶ ಸಬಮೇಂ ವ್ಯಾಸ್ತ ಹೋತೇ ಹುಯೇ ಭೀ ನಿರ್ಲೇಪ

ಹೈ .

ಇಸೀ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ವರೂಪೋ ಮೇಂ ತಥಾ ಜೀವೋ ಮೇಂ ವ್ಯಾಸ್ತ ಹೋತೇ ಹುಯೇ

ಭೀ ಭಗವತೀ

ಕಾ ಸ್ವರೂಪ ಜೀವ-ಕೃತ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪ ಆದಿ ಸೇ ಅಭೂತಾ ರಹತಾ ಹೈ .

ಜಾಗ್ರತ್-ಸ್ವಪ್ನ-ಸುಷುಪ್ತಾನಿ ಕೇವಲೇ ನಿತ್ಯ ಆತ್ಮನಿ .

ಸ್ವ-ಕಲಾ-ಕಲ್ಪಿತಾನೀತಿ ವಿಲಸಂತ್ಯಪಿ ಸಂತಿ ನೋ .. 7..

ಜಾಗ್ರತ್, ಸ್ವಪ್ನ ಔರ ಸುಷುಪ್ತಿ ನಾಮಕ ತೀನ ಅವಸ್ಥಾಽಽ ಉಸ ಅದ್ವೈತ ಔರ

ಸನಾತನ ಆತ್ಮಾ ಮೇಂ ಉಸೀ ಕೀ ಶಕ್ತಿ (ಕಲಾ) ಸೇ ಕಲ್ಪಿತ ಹೋತೀ ಹೈಂ . ಅತಃ

ಪ್ರತೀತ ಹೋತೀ ಹುಈ ಭೀ ವೇ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಹೀಂ ಹೈಂ ಅರ್ಥಾತ್ ವೇ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಹೈಂ .

ಉನಕೋ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಸತ್ತಾ ನಹೀಂ ಹೈ .

ವಿದ್ಯಮಾನೇ ಜಗತಿ ಕೋ ಲಾಭೋ ನಷ್ಟೇ ಚ ಕಾ ಕ್ಷತಿಃ .

ವಂಧ್ಯಾ-ಸುತೇ ಜೀವತಿ ನೋ ಲಾಭೋ ಹಾನಿಶ್ಚ ನೋ ಮೃತೇ .. 8..

ಪರಮಾರ್ಥ-ದೃಷ್ಟಿ ಸೇ ಜಗತ್ ಅಸತ್ ಹೈ . ತವ ವಿವೇಕೋ ಪುರುಷ ಕೋ ಉಸಕೇ

ಹಾನೇ ಸೇ ಕೋಈ ಲಾಭ ನಹೀಂ ಔರ ಉಸಕೇ ನಷ್ಟ ಹೋ ಜಾನೇ ಸೇ ಕೋಈ ಹಾನಿ ನಹೀಂ .

ಯಹ ಅಸತ್ ಜಗತ್ ವಂಧ್ಯಾಪುತ್ರ ಕೇ ಸಮಾನ ಹೈ . ವಂಧ್ಯಾಪುತ್ರ ಕೇ ಜೀವಿತ

ರಹನೇ ಸೇ ಕೋಈ ಲಾಭ ನಹೀಂ ಔರ ಉಸಕೇ ಮರ ಜಾನೇ ಸೇ ಕೋಈ ಹಾನಿ ನಹೀಂ .

ಅವದ್ಯಮನವದ್ಯಂ ವಾ ಕರ್ಮ ಕಿಂ ಸಾಧಯೇದಸತ್ .

ಶಶ-ಶೃಂಗಂ ಧನುರ್ಯದ್ವದದೃಢಂ ದೃಢಮೇವ ವಾ .. 9..

ಜಗತ್ ಕೇ ಸಮಾನ ಹೀ ಕರ್ಮ ಭೀ ಅಸತ್ ಹೈ . ವಹ ಚಾಹೇ ಪುಣ್ಯ-ರೂಪ ಹೋ, ಚಾಹೇ

ಪಾಪ-ರೂಪ . ಅಸತ್ ಹೋನೇ ಕೇ ಕಾರಣ ವಹ ಶುಭ ಔರ ಆಶುಭ ಫಲ ಉತ್ಪನ್ನ

ನಹೀಂ ಕರತಾ . ಯಹ ಕರ್ಮ ಶಶ-ಶೃಂಗ ಕೇ ಧನುಷ ಕೇ ಸಮಾನ ಅಸತ್

ಹೈ . ಶಶ-ಶೃಂಗ ಕಾ ಧನುಷ ಚಾಹೇ ದೃಢ ಹೋ, ಚಾಹೇ ಅದೃಢ,

ಉಸನೇ ಕೋಈ ಲಕ್ಷ್ಯ-ವೇಧ ನಹೀಂ ಕಿಯಾ ಜಾ ಸಕತಾ . ಇಸೀ ಪ್ರಕಾರ ಅಸತ್-ರೂಪ

ಕರ್ಮ ನಿಷ್ಫಲ ಹೈ .

ಸ್ಫುರಂತು ಮಾ ವಾ ಸ್ಫುರಂತು ವಿಶ್ವಾನ್ಯಾತ್ಮನಿ ಕಿಂ ತತಃ .

ಆನಂದ-ಘನಮದ್ವೈತಂ ಚಕಾಸ್ತೇವ ಮಹನ್ಮಹಃ .. 10..

ಆತ್ಮ-ಶಕ್ತಿ ಸೇ ಜೋ ವಿಶ್ವ-ಲೋಕ ಸ್ಫುರಿತ ಹೋತೇ ಹೈಂ, ವೇ ಚಾಹೇ ಸ್ಫುರಿತ

ಹೋಂ ಅಥವಾ ನ ಹೋಂ, ಉಸನೇ ಉಸಕೇ ಸ್ವರೂಪ ಮೇಂ ಕೋಈ ಅಂತರ ನಹೀಂ ಪಡತಾ .

ಆನಂದ-ಘನ ಅದ್ವೈತ ಔರ ಅಪರಿಮಿತ ಪರಬ್ರಹ್ಮ-ರೂಪ ತೇಜ ತೋ ಸದಾ
ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹೋತಾ ಹೀ ರಹತಾ ಹೈ . ಯಹೀ ಆತ್ಮ-ಶಕ್ತಿ ಕಾ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ವರೂಪ
ಹೈ . ವಿಶ್ವ-ಲೋಕೋ ಕಾ ಸ್ಫುರಣ ತೋ ಉಸಕಾ ಲೀಲಾ-ವಿಲಾಸ ಮಾತ್ರ ಹೈ .
ಕುರ್ವಂಜಾನೇಸ್ತಥೈವೇಚ್ಛನ್ ಯದಾತ್ಮಾನಮಪಹ್ನುತೇ .

ಸೋಽಪಹ್ನುವೋಽಪ್ಯಲಂಕಾರಃ ಸ್ವ-ರಸೇ ಮಾದ್ಯತಃ ಕವೇಃ .. 11..

ಜವ ಪರಮೇಶ್ವರ ಏಕ ಮಹಾನ್ ಕವಿ ಬನಕರ ಇಚ್ಛಾ, ಜ್ಞಾನ, ಕ್ರಿಯಾ ಇನ ತೀನೋ
ಶಕ್ತಿಯೋ ಕೋ ಉಲ್ಲಾಸ ಮೇಂ ಲಾತಾ ಹುಆ ಅಪನೇ ಆಪಕೋ ತಿರೋಧಾನ-ಕೃತ್ಯ
ದ್ವಾರಾ ಭಿಪಾ

ದೇತಾ ಹೈ, ತೋ ಉಸಕಾ ಯಹ ಅಪಹ್ನವ (ತಿರೋಧಾನ) ಭೀ ಅಲಂಕಾರ ಹೀ ಬನ
ಜಾತಾ

ಹೈ ಕ್ಯೋಕಿ ಜಿಸ ಪ್ರಕಾರ ಕವಿ ಪಪನೇ ಕಾವ್ಯ ಕೇ ರಸ ಮೇಂ ಮಸ್ತ ಹೋಕರ ಜವ
ವಸ್ತು ಕಾ ಅಪಹ್ನವ ಕರತಾ ಹೈ, ತೋ ವಹೀ ಅಪಹ್ನುತಿ ನಾಮಕ ಅಲಂಕಾರ ಬನ
ಜಾತಾ ಹೈ . ಇಸೀ ಪ್ರಕಾರ ಅಪನೇ ಚೈತನ್ಯ ಕೇ ಆನಂದ ಮೇಂ ಮಸ್ತ ರಹನೇವಾಲೇ
ಪರಮೇಶ್ವರ ಕಾ ಯಹ ಸ್ವರೂಪ-ತಿರೋಧಾನ ಭೀ ಏಕ ಅಲಂಕಾರ ಹೀ ಬನ ಜಾತಾ
ಹೈ .

ಸ್ವ-ಪ್ರಕಾಶಂ ವಿಮೃಶ್ಯಾಯಂ ಸ್ವ-ವಿಮರ್ಶಂ ಪ್ರಕಾಶ್ಯ ಚ .

ವಿಶ್ವಾನಿ ಕವಯೇಸ್ತೇಷು ರಮತೇ ಹಿ ರಸಾತ್ಮನಾ .. 12..

ಅಪನೋ ಪ್ರಕಾಶ-ರೂಪತಾ ಕಾ ವಿಮರ್ಶ ಕರಕೇ ಔರ ಅಪನೀ ವಿಮರ್ಶ-ರೂಪತಾ
ಕೋ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಕರಕೇ ಪರಮೇಶ್ವರ ಸಮಸ್ತ ಭಾವ-ಸಮೂಹ ಕೋ ಕಲ್ಪನಾ
ಕರತಾ ಹುಆ ಕವಿ ಬನಕರ ಉನ ಸಮಸ್ತ ಭಾವಸಮೂಹೋಂ ಕೇ ಭೀತರ ಅಪನೀ
ರಸ-ಮಯತಾ ಅರ್ಥಾತ್ ಅಪನೋ ಸ್ವಾತ್ಮ-ಚಮತ್ಕಾರ-ರೂಪೀ ಆನಂದ-
ಮಯತಾ ಸೇ

ರಮಣ ಕರತಾ ಹೈ ಅರ್ಥಾತ್ ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹಲೀಲಾ ಕಾ ವಿಲಾಸ ಕರತಾ ರಹತಾ
ಹೈ .

ಸಭ್ಯೋ ನಟೋ ವಿಭಾವಾದಿ-ಭಾವಾ ರಂಗಃ ಸ್ವಯಂ ಭವನ್ .

ಸ್ವಚರಿತ್ರಾನುಕಾರೇಣ ಸ್ವಮೇವ ಭಜತೇ ರಸಂ .. 13..

ಯಹ ಪರಮಾತ್ಮಾ-ರೂಪೀ ಕವಿ ಸ್ವಯಂ ಹೀ ನಾಟಕ ಕಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ, ನಟ, ವಿಭಾವ,
ಯನುಭಾವ ಆದಿ ಭಾವ ಔರ ರಂಗಭೂಮಿ ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ಪ್ರಕಟ ಹೋತಾ ಹುಆ
ಅಪನೇ

ಹೀ ಚರಿತ್ರ ಕಾ ಅನುಕರಣ ಕರತಾ ಹೈ ಔರ ಇಸ ವಿಶ್ವ-ನಾಟಕ ಕೀ ರಚನಾ
ಮೇಂ ಆತ್ಮ-ಚಮತ್ಕಾರ ಕೇ ರಸ ಕಾ ಆಸ್ವಾದನ ಕರತಾ ರಹತಾ ಹೈ .

ರೇಖಾ ಬಿಂದು ಲಿಪೀ ರೇಖಾಂ ಪದಾನಿ ಲಿಪಿಮಂತರಾ .

ವಾಕ್ಯಂ ಪದಾನಿ ಗ್ರಂಥೋಽಪಿ ವಾಕ್ಯಾನಿ ನಹಿ ವಿದ್ಯತೇ .. 14..

ಬಿಂದು ಕೇ ಬಿನಾ ರೇಖಾ ನಹೀಂ ಬನ ಸಕತೀ; ರೇಖಾ ಕೇ ಬಿನಾ ಲಿಪಿ-ರೂಪ, ವರ್ಣ ಕೀ ವೇಈ ಸತ್ತಾ ನಹೀಂ; ವರ್ಣೋ ಕೇ ಬಿನಾ ಪದ ಕಾ ಕೋಈ ಅಸ್ತಿತ್ವ ನಹೀಂ, ಪದೋ ಕೇ

ಬಿನಾ ವಾಕ್ಯ ಸತ್ತಾ-ಹೀನ ಹೋ ಜಾತಾ ಹೈ ಔರ ವಾಕ್ಯ ಬಿನಾ ಗ್ರಂಥ ಕಾ ಹೋನಾ ಸಂಭವ ನಹೀಂ . ಅತಃ ಬಿಂದುಃ ರೇಖಾ, ವರ್ಣ, ಪದ, ವಾಕ್ಯ ಔರ ಗ್ರಂಥ ಕೀ ಪರಂಪರಾ ದ್ವಾರಾ ಯಹ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಹೋತಾ ಹೈ ಕಿ ಅಖಿಲ ವಾಚ್ಯಯ ಪರಮಾತ್ಮಾ

ಕೇ ಪ್ರಕಾಶ-ರೂಪ ಬಿಂದು ಕಾ ಹೀ ವಿಸ್ತಾರ ಹೈ .

ಅಚಿಂತ್ಯಯಾ ವಿಸರ್ಗಾಖ್ಯ-ನಿಜ-ಶಕ್ತ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪಯಾ .

ಬಿಂದುರೇವ ಶಿವೋ ಭಾತಿ ಸಮಸ್ತಂ ವಾಚ್ಯಯಂ ಸದಾ .. 15..

ಶಿವ-ರೂಪ ಬಿಂದು ಹೀ ಅಚಿಂತ್ಯ ಔರ ಸ್ವಾತ್ಮ-ಸ್ವರೂಪ ಅಪನೋ ವಿಸರ್ಗ-ಶಕ್ತಿ ಕೇ ದ್ವಾರಾ ಸಮಸ್ತ ವಾಚ್ಯಯ ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ಪ್ರಕಟ ಹೋತಾ ಹೈ . ಅರ್ಥಾತ್ ಆತ್ಮ-ಪ್ರಕಾಶ-ರೂಪ ಬಿಂದು ಹೀ ಶಿವ ಹೈ . ವಹ ಶಿವ-ರೂಪ ಬಿಂದು ಹೀ

ಅಪನೀ^೧ ವಿಸರ್ಗ^೧ ನಾಮಕ ಶಕ್ತಿ ಕೇ ದ್ವಾರಾ ಅಖಿಲ ವಿಶ್ವ ಔರ ವಾಚ್ಯಯ

ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ವಿಭಾಸಿತ ಹೋತಾ ಹೈ . ಶಿವ ಕೀ ಯಹ ಶಕ್ತಿ ಅಚಿಂತ್ಯ ಹೈ .

ವಹ ಹಮಾರೇ ವಿಚಾರ ಸೇ ಅತೀತ ಹೈ, ಕಿಂತು ವಹ ಶಿವ ಕಾ ಸ್ವರೂಪ ಹೀ ಹೈ .

ಶಿವ ಔರ ಶಕ್ತಿ ಏಕ ದೂಸರೇ ಸೇ ಅಭಿನ್ನ ಹೈಂ .

ವಾಚ್ಯ-ವಾಚಕ-ಸಂಬಂಧಾಲ್ಪಕ್ಷ್ಯ-ಲಕ್ಷಕ-ಯೋಗತಃ .

ವ್ಯಂಗ್ಯ-ವ್ಯಂಜಕ-ಭಾವಾಚ್ಚ ಮಹಾರ್ಥಃ ಪ್ರಸ್ಪುರೇಚ್ಛಿವಃ .. 16..

ವಿಶ್ವ-ಕಾವ್ಯ ಮೇಂ ಅಭಿಧಾ ಕೇ ದ್ವಾರಾ ವಾಚ್ಯ-ವಾಚಕ-ಸಂಬಂಧ ಸೇ,

ಲಕ್ಷಣಾ ಕೇ ದ್ವಾರಾ ಲಕ್ಷ್ಯ-ಲಕ್ಷಕ-ಯೋಗ ಸೇ ತಥಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಕೇ ದ್ವಾರಾ

ವ್ಯಂಗ್ಯ-ವ್ಯಂಜಕ-ಭಾವ ಸೇ ಮಹಾರ್ಥ-ರೂಪ ಮೇಂ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶಿತ

ಹೋ ಸಕತಾ ಹೈ . ಅರ್ಥಾತ್ ವಿಶ್ವ-ಕಾವ್ಯ ಮೇಂ ಪರಮೇಶ್ವರ ಹೀ ವಾಚ್ಯಯ-ರೂಪ

ಸೇ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹೋ ಸಕತಾ ಹೈ . ವಿಮರ್ಶ-ರೂಪ ಪರಮೇಶ್ವರ ಕೇ ಬಿಂದು-ಭಾವ

ಕಾ ವಿಸ್ತಾರ ಹೀ ವರ್ಣ-ಮಯ ವಾಚ್ಯಯ ಹೈ . ಉಸ ವಾಚ್ಯಯ ಕಾ ಅರ್ಥ-ತತ್ವ

ಭೀ ಶಿವ ಹೀ ಹೈ . ವಹ ತ್ರಿವಿಧ ಶಕ್ತಿಯೋಂ ಕೇ ದ್ವಾರಾ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹೋ ಸಕತಾ

ಹೈ .

ವಾಚ್ಯ-ಲಕ್ಷ್ಯ-ವ್ಯಂಗ್ಯ-ಭಾವ-ವಿಮರ್ಶ-ಪರವಾನ್ ಭವನ್ .

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ-ಸ್ವರೂಪಃ ಶಿವ ಏವ ಪ್ರಕಾಶತೇ .. 17..

ವಾಚ್ಯ-ಭಾವ, ಲಕ್ಷ್ಯ-ಭಾವ ಔರ ವ್ಯಂಗ್ಯ-ಭಾವ ಕೇ ವಿಮರ್ಶ ದ್ವಾರಾ

ವಿಮೃಶ್ಯಮಾನ ಹೋನೇ ಸೇ, ಉಸ ಪ್ರಕಾರ ಕೇ ವಿಮರ್ಶ ಕೇ ಅಧೀನ ಹೋತಾ ಹುಆ ಭೀ

ವಹ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ-ರೂಪ ಶಿವ ಹೀ ಸದಾ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹೋತಾ ಹೈ . ಅರ್ಥಾತ್ ಇನ ಭಾವೋ ಕೇ ದ್ವಾರಾ ವಿಮೃಶ್ಯಮಾನ ಹೋನೇ ಸೇ ಉಸಕೇ ಸ್ವತಂತ್ರತಾ ಔರ ಆನಂದಮಯತಾ

ಖಂಡಿತ ನಹೀಂ ಹೋತೀ . ವಹ ಸದಾ ಅಪನೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಔರ ಆನಂದಮಯ ರೂಪ ಮೇಂ

ಸ್ಥಿತ ರಹತಾ ಹೈ ತಥಾ ಉಸೀ ಅಚ್ಯುತ-ರೂಪ ಮೇಂ ಸದಾ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹೋತಾ ಹೈ . ಸ್ಫುರನ್ ಕ್ರಮೇಣಾಕ್ರಮೇಣ ವಿಕ್ರಮೇಣ ಚ ಸಂತತಂ .

ಸ್ವಸ್ಮಿನ್ನೇವೋರು-ಕ್ರಮೋಽಯಂ ಕ್ರಮತೇ ರಮತೇಽಪಿ ಚ .. 18..

ಕ್ರಮ ಸೇ, ಅಕ್ರಮ ಸೇ ಔರ ವಿಕ್ರಮ ಸೇ ನಿರಂತರ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹೋತಾ ಹುಆ ವಹ ಅಪರಿಮಿತ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಪರಮೇಶ್ವರ ಅಪನೇ ಸ್ವರೂಪ ಕೇ ಭೀತರ ಹೀ ಅಪನಾ ವಿಕ್ರಮ ದಿಖಾತಾ ರಹತಾ ಹೈ ಔರ ಅಪನೀ ಕ್ರೀಡಾ ಕಾ ಆನಂದ ಲೇತಾ ರಹತಾ ಹೈ .

ಸ್ವ-ರಸಾಮಮೃತಾಂ ಬಿಂದು-ವಿಸರ್ಗಾಢ್ಯಾಂ ಪರಃ ಶಿವಃ .

ಲಾಲಯಂಲ್ಲಲತೇ ನಿತ್ಯಂ ಲಲಿತಾಮಾತ್ಮನಃ ಕಲಾಂ .. 19..

ಪರಮ ಶಿವ ಆತ್ಮಾನಂದರೂಪಿಣೀ ತಥಾ ಅಮೃತ-ರೂಪಿಣೀ, ಬಿಂದು ಔರ ವಿಸರ್ಗ ಕೋ ಮಹಿಮಾ ಸೇ ಅತಿ ಸಮೃದ್ಧ ಬನೀ ಹುಈ ಅಪನೀ ಪರಮ ರಮಣೀಯ

ಶಕ್ತಿ “ಲಲಿತಾ” ನಾಮಕ ಕಲಾ ಕಾ ಲಾಲನ ಕರತಾ ಹುಆ ಸದಾ ಅಪನೇ ಲಾಲಿತ್ಯ ಮೇಂ ನಿಮಗ್ನ ರಹತಾ ಹೈ . ಶಿವ ಕೋ ಯಹ ಕಲಾ ಉನಕೇ ಆನಂದಮಯ

ಸ್ವರೂಪ ಸೇ ಅಭಿನ್ನ ಹೈ, ಇಸಲಿಐ ವಹ “ಸ್ವ-ರಸಾ” ಹೈ ಕಿಂತು ವಹ

“ಅಮೃತಾ”-ಅವಿನಶ್ವರ ಭೀ ಹೈ . ಕಾಲ ಸೇ ಅತೀತ ಹೋನೇ ಕೇ ಕಾರಣ

ವಹ ಶಾಶ್ವತ ಹೈ . ವಹ “ಲಲಿತಾ” ಅರ್ಥಾತ್ ಸುಂದರೀ ಭೀ ಹೈ .

ವಿಮೃಶ್ಯವಭಶೇಷೇಣ ಸ್ವಾನಂದ-ರಸ-ಸಂಭೃತಃ .

ನೀಸಂಗೋ ನಿರ್ಮಮಃ ಶಾಂತೋ ಮುನಿಯಾದ್ಯಚ್ಛಿಕೋ ಭವೇತ್ .. 20..

ಇಸ ಪ್ರಕಾರ ಸೇ ಕಹೇ ಹುಯೇ ಇಸ ಸಮಸ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾ ಮನನ

ಕರಕೇ ಅಪನೇ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂದಂ ಕೇ ರಸ ಮೇಂ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಹೋಕರ ತಥಾ

ಸಂಗ-ರಹಿತ, ಮಮತಾ-ರಹಿತ ಔರ ಶಾಂತ ಬನಕರ ಮುನಿ ವಿಷಯ-

ತ್ಯಾಗ ಔರ ವಿಷಯ-ಸ್ವೀಕರಣ ಮೇಂ ತಟಸ್ಥತಾ ಕಾ ಭಾವ ಧಾರಣ ಕರೇ,

ಯಹೀ ಪರಮ ಉಪದೇಶ ಹೈ .

ವೈರಾಗ್ಯ-ವನ್ಮನುಜನ್ಮೇಷ್ಯಮಿದಂ ಸದೈವ,

ಹೃದ್ಯ-ಪ್ರಬೋಧ-ಚತುರಂ ಸುಮನಃ ಶಕ್ತ್ಯಂ .

ನಾತಃ ಪರಂ ಕಿಮಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಮಶೇಷ-ಶೋಕ-

ಪಾಥೋಧಿ-ಶೋಷ-ಕರಣೇನ ಶಿವಾನಲಃ ಸ್ಯಾತ್ .. 21..

ಇಸ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರನೇ ಕೇ ಅಧಿಕಾರೀ ವೈರಾಗ್ಯವಾನ್ ಮಾನವ ಹೈಂ .
ಯಹ

ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೃದ್ಯತಾ ಪೂರ್ವಕ ಶಿಷ್ಯ ಕೋ ಸಮರ್ಥಾನೇ ಮೇಂ ಬಡಾ ಉಪಯೋಗೀ
ಹೈ .

ಸುಂದರ ಮನವಾಲೇ ಮನುಷ್ಯೋ ಕೋ ಯಹ ಶರಣ ದೇನೇ ಯೋಗ್ಯ
(ಉಪಯೋಗೀ) ಹೈ .

ದೇವತಾ ಭೀ ಇಸಕೀ ಶರಣ ಲೇ ಸಕತೇ ಹೈಂ . ಸಮಸ್ತ ದುಃಖ-ರೂಪ ಸಮುದ್ರ
ಕೋ ಸುಖಾ ದೇನೇ ಸೇ ಯಹ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿವ-ಮಯ ಅಗ್ನಿ ಹೈ ಔರ ಇಸ ಕಾರ್ಯ ಮೇಂ
ಇಸ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸೇ ಬಡಕರ ಔರ ಕೋಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಹೀಂ ಹೈ .

ವಿಕ್ರಮತೋ ಜನನರಮಿತವರ್ಷೇಷ್ವಮ್ಯಾಂ ಸಿತೇ ಕವೌ ನಭಸಿ .

ಶ್ರೀವಿಂಶತಿಕಾಂ ನಿರಮಾತ್ ಶ್ರೀಮದಮೃತ-ವಾಗ್ಭವಾಚಾರ್ಯಃ .. 22..

ದೋ ಸಹಸ್ರ ಆರ ವಿಕ್ರಮೀ ಸಂವತ್ ಮೇಂ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಕೇ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷ ಕೀ
ಅಷ್ಟಮೀ ತಿಥಿ ಕೇ ದಿನ ಶುಕ್ರವಾರ ಕೋ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಮೃತ ವಾಗ್ಭವ ಮಾಚಾರ್ಯ
ನೇ ಶ್ರೀ ವಿಂಶತಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಿಯಾ .

ಅತ್ರಿ-ಗೋತ್ರಸಮುದ್ಯೂತ-ಮಿಶ್ರ-ಗೋವಿಂದ-ಶರ್ಮಣಃ .

ಬೋಧಾರ್ಥಂ ನಿರ್ಮಿತಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮೇತಜ್ಞಾನಂತು ಪಂಡಿತಾಃ .. 23..

ಅತ್ರಿ ಗೋತ್ರವಾಲೇ ಮಿಶ್ರ ಗೋವಿಂದ ಶರ್ಮಾ ಕೇ ಪ್ರಬೋಧ ಕೇ ಲಿಯೇ ಯಹ
ಶಾಸ್ತ್ರ

ಬನಾಯಾ ಗಯಾ ಹೈ, ಐಸಾ ಪಂಡಿತಜನ ಜಾನೇ (ಲಿಖಿತಂ ಶ್ರೀಕುಲಭೂಷಣೇನ
ಪ್ರಯಾಗೇ 14-3-78) .

.. ಇತಿ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಮದಮೃತ ವಾಗ್ಭವಜೀ ಕೃತ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀವಿಂಶತಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರ
ಹಿಂದೀ ಅರ್ಥಸಹಿತಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ..

ಲಗಭಗ 20 ವರ್ಷ ಪೂರ್ವ ಸ0 2016 ಮೇಂ ಯಹ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂ. ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ
ಮಿಶ್ರ, ಚೋಬುರ್ಜಾ, ಭರತಪುರ (ರಾಜಸ್ಥಾನ) ದ್ವಾರಾ ಪುಸ್ತಕ-ರೂಪಮೇಂ
ಪ್ರಕಾಶಿತ ಕಿಯಾ ಗಯಾ ಥಾ . ಇಸ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇ ಪ್ರಣೇತಾ ಸರ್ವ-ತಂತ್ರ-ಸ್ವತಂತ್ರ
ಮಹಾಮಹಿಮ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಮದಮೃತ ವಾಗ್ಭವ ಏಕ ಸಿದ್ಧ ಕುಲಾಚಾರ್ಯ ಹೈಂ,
ಜಿನ್ನೋನೇ ಆತ್ಮ-ವಿಲಾಸ, ಸಪ್ತ-ಪದೀ-ಹೃದಯ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ-ಪಂಚದಶೀ,
ಮಹಾನುಭವ-ಶಕ್ತಿ-ಸ್ತವ, ಶ್ರೀಮದಮೃತ-ಸೂಕ್ತಿ-ಪಂಚಾಶಿಕಾ,

ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಮಹಿಮ ಸ್ತೋತ್ರ, ಪರಶುರಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ ಔರ ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ಪೋಕ
ನಾಮ

ಕೀ ಅನೇಕ ಉದಬೋಧಕ ರಚನಾಽ ಲೋಕಹಿತಾಯ ಲಿಖೀ ಹೈಂ . ಪ್ರಾಯಃ ಯೇ ಸಭೀ

ಪ್ರಕಾಶಿತ ಭೀ ಹುಈ ಕಿಂತು ಖೇದ ಹೈ ಕಿ ವರ್ತಮಾನ ಮೇಂ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಹೈಂ .

ಯಹಾಂ ಉದ್ಧೃತ "ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಂಶತಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರ" ಕೇ ಪ್ರಥಮ

ಸಂಸ್ಕರಣ ಕಾ ಪ್ರಾಕೃಥನ ಡಾಂ ಸಂಪೂರ್ಣಾನಂದ (ತತ್ಕಾಲೀನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರೀ

ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ) ನೇ ಲಿಖಾ ಥಾ ಔರ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ ಲಿಖೀ ಥೀ ಡಾಂ ಫತೇಹಸಿಹ,

ಪ್ರಿಂಸಿಪಲ ಗವರ್ನಮೇಂಟ ಕಾಲೇಜ, ವ್ಯಾವರ ನೇ . ಭೂಮಿಕಾ-ಲೇಖಕ ಯೇ

ಜಯಪುರ

ಕೇ ಪಂಡಿತ-ಪ್ರವರ ಶ್ರೀ ಹರಿಶಾಸ್ತ್ರೀ ದಾಧೀಚ . ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇ 20 ಸೂತ್ರಾತ್ಮಕ

ಶ್ಲೋಕೋ ಕೀ ದೋ ವಿಸ್ತೃತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಟೀಕಾಽ ಭೀ ಪ್ರಥಮ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮೇಂ

ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹುಈ ಥೀ, ಜಿನಕೇ ಲೇಖಕ ಥೇ ಕ್ರಮಶಃ ಶ್ರೀ ಬಲಜಿನ್ನಾಥ

ಪಂಡಿತ ಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಏಮಂ ಏಂ ಕಾಶ್ಮೀರ ಔರ ಶ್ರೀರಘುನಾಥಚಂದ್ರ ವಾಸಿಷ್ಠ

ಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಏಮಂ ಏಂ. ಸಾಧ ಹೀ ಡಾಂ ರಾಮಾನಂದ ತಿವಾರೀ, ಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಏಮಂ ಏಂ

ಕೃತ ಭಾಷಾಟೀಕಾ ಭೀ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಕೋ ಗಈ ಥೀ . ಖೇದ ಹೈ ಕಿ ಯಹ ಉಪಯೋಗೀ

ಶಾಸ್ತ್ರ-ಪುಸ್ತಕ ಚಿರ ಕಾಲ ಸೇ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಹೈ . ಇಸಕೀ ಉಪಯೋಗಿತಾ ಕೋ ದೇಖಕರ

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಭಾಷಾ-ಟೀಕಾ ಸಹಿತ ಮೂಲ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೋ ಯಹಾ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಕಿಯಾ

ಗಯಾ ಹೈ . ಆಶಾ ಹೈ ಕಿ ಇಸಸೇ ಪ್ರೇರಣಾ ಲೇಕರ ಪೂಜ್ಯ ಆಚಾರ್ಯ ಜೀ ಕೇ

ಸಮರ್ಥ

ಭಕ್ತಗಣ ಉಕ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರ-ಪುಸ್ತಕ ಕೇ ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಸ್ಕರಣ ಕೇ ಪ್ರಕಾಶನಾರ್ಥಂ

ಕೃಪಯಾ ಪ್ರ ಯತ್ನಶೀಲ ಹೋಗೇ .-ಸಂ

ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿಂಶತಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರಂ ಸಾರ್ಥ ಹಿಂದೀ

.. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀವಿಂಶತಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರಂ ..

ಜ್ಞಾತೃ-ಜ್ಞಾನ-ಜ್ಞೇಯ-ಭಾವೋ ಯದಾಯತ್ತಃ ಸ್ಪುರೇದಯಂ .
ತಾಮಾತ್ಮ-ಶಕ್ತಿಂ ವಂದೇಹಂ ವಿಜ್ಞಾನಾಂ ಮಹತೀಂ ಹೃದಿ .. 1..
ಸ್ವತಂತ್ರಂ ನಿರಪೇಕ್ಷಂ ಯದಮೃತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವಾಗ್ಭವಂ .
ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ಶಕ್ತಿ-ಘನಂ ಸ್ವ-ಪ್ರಕಾಶಂ ತದಸ್ಯಹಂ .. 2..
ಸ್ವಯಂ-ಸಿದ್ಧಾ ಭಗವತೀ ಬ್ರಹ್ಮ-ಶಕ್ತಿರಹಂ ಮಹಃ .
ಇಚ್ಛತ್ಯವೈತಿ ಕುರುತೇ ನಿಗ್ರಹಾಽನುಗ್ರಹಾತ್ಮಿಕಾ .. 3..
ಶಾಂತೈರ್ಘೋರೈರ್ಘೋರತಮೈಃ ಸ್ವಂ ರೂಪೈರ್ನಾಮಭಿಶ್ಚ ಯಾ .
ನಿಗ್ರಹಾತ್ಯನುಗ್ರಹಾತಿ ಪಿಬಂತೀ ಸ್ವ-ರಸಾಸವಂ .. 4..
ಸೃಜಂತ್ಯವಂತ್ಯದತೀಯಮಾತ್ಮನಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಿ .
ನಿತ್ಯಂ ಸಮ-ರಸಾನಂದಾ ಮಹಾನುಭವಮಶ್ನುತೇ .. 5..
ಕಲ್ಪಿತಂ ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪಾದಿ ನೈವ ಸ್ಪೃಶತಿ ಜಾತ್ವಪಿ .
ನಿರ್ಲೇಪಂ ಸರ್ವಗಮಪಿ ಕರಕಾದಿ ವಿಯದ್ಯಥಾ .. 6..
ಜಾಗ್ರತ್-ಸ್ವಪ್ನ-ಸುಷುಪ್ತಾನಿ ಕೇವಲೇ ನಿತ್ಯ ಆತ್ಮನಿ .
ಸ್ವ-ಕಲಾ-ಕಲ್ಪಿತಾನೀತಿ ವಿಲಸಂತ್ಯಪಿ ಸಂತಿ ನೋ .. 7..
ವಿದ್ಯಮಾನೇ ಜಗತಿ ಕೋ ಲಾಭೋ ನಷ್ಟೇ ಚ ಕಾ ಕ್ಷತಿಃ .
ವಂಧ್ಯಾ-ಸುತೇ ಜೀವತಿ ನೋ ಲಾಭೋ ಹಾನಿಶ್ಚ ನೋ ಮೃತೇ .. 8..
ಅವದ್ಯಮನವದ್ಯಂ ವಾ ಕರ್ಮ ಕಿಂ ಸಾಧಯೇದಸತ್ .
ಶಶ-ಶೃಂಗಂ ಧನುರ್ಯದ್ವದದೃಢಂ ದೃಢಮೇವ ವಾ .. 9..
ಸ್ಪುರಂತು ಮಾ ವಾ ಸ್ಪುರಂತು ವಿಶ್ವಾನ್ಯಾತ್ಮನಿ ಕಿಂ ತತಃ .
ಆನಂದ-ಘನಮದ್ವೈತಂ ಚಕಾಸ್ಥೇವ ಮಹನ್ಮಹಃ .. 10..
ಕುರ್ವಂಜಾನೇಸ್ತಥೈವೇಚ್ಛನ್ ಯದಾತ್ಮಾನಮಪಹ್ನುತೇ .
ಸೋಽಪಹ್ನುತೋಽಪ್ಯಲಂಕಾರಃ ಸ್ವ-ರಸೇ ಮಾದ್ಯತಃ ಕವೇಃ .. 11..
ಸ್ವ-ಪ್ರಕಾಶಂ ವಿಮೃಶ್ಯಾಯಂ ಸ್ವ-ವಿಮರ್ಶಂ ಪ್ರಕಾಶ್ಯ ಚ .
ವಿಶ್ವಾನಿ ಕವಯೇಸ್ತೇಷು ರಮತೇ ಹಿ ರಸಾತ್ಮನಾ .. 12..
ಸಭ್ಯೋ ನಟೋ ವಿಭಾವಾದಿ-ಭಾವಾ ರಂಗಃ ಸ್ವಯಂ ಭವನ್ .

ಸ್ವಚರಿತ್ರಾನುಕಾರೇಣ ಸ್ವಮೇವ ಭಜತೇ ರಸಂ .. 13..
 ರೇಖಾ ಬಿಂದು ಲಿಪೀ ರೇಖಾಂ ಪದಾನಿ ಲಿಪಿಮಂತರಾ .
 ವಾಕ್ಯಂ ಪದಾನಿ ಗ್ರಂಥೋಽಪಿ ವಾಕ್ಯಾನಿ ನಹಿ ವಿದ್ಯತೇ .. 14..
 ಅಚಿಂತ್ಯಯಾ ವಿಸರ್ಗಾಖ್ಯ-ನಿಜ-ಶಕ್ತ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪಯಾ .
 ಬಿಂದುರೇವ ಶಿವೋ ಭಾತಿ ಸಮಸ್ತಂ ವಾಚ್ಮಯಂ ಸದಾ .. 15..
 ವಾಚ್ಯ-ವಾಚಕ-ಸಂಬಂಧಾಲ್ಲಕ್ಷ್ಯ-ಲಕ್ಷಕ-ಯೋಗತಃ .
 ವ್ಯಂಗ್ಯ-ವ್ಯಂಜಕ-ಭಾವಾಚ್ಚ ಮಹಾರ್ಥಃ ಪ್ರಸ್ಫುರೇಚ್ಛಿವಃ .. 16..
 ವಾಚ್ಯ-ಲಕ್ಷ್ಯ-ವ್ಯಂಗ್ಯ-ಭಾವ-ವಿಮರ್ಶ-ಪರವಾನ್ ಭವನ್ .
 ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ-ಸ್ವರೂಪಃ ಶಿವ ಏವ ಪ್ರಕಾಶತೇ .. 17..
 ಸ್ಪುರನ್ ಕ್ರಮೇಣಾಕ್ರಮೇಣ ವಿಕ್ರಮೇಣ ಚ ಸಂತತಂ .
 ಸ್ವಸ್ಮಿನ್ನೇವೋರು-ಕ್ರಮೋಽಯಂ ಕ್ರಮತೇ ರಮತೇಽಪಿ ಚ .. 18..
 ಸ್ಯ-ರಸಾಮಮೃತಾಂ ಬಿಂದು-ವಿಸರ್ಗಾಢ್ಯಾಂ ಪರಃ ಶಿವಃ .
 ಲಾಲಯಂಲ್ಲಲತೇ ನಿತ್ಯಂ ಲಲಿತಾಮಾತ್ಮನಃ ಕಲಾಂ .. 19..
 ವಿಮೃಶ್ಯೈವಭಶೇಷೇಣ ಸ್ವಾನಂದ-ರಸ-ಸಂಭೃತಃ .
 ನೀಸಂಗೋ ನಿರ್ಮಮಃ ಶಾಂತೋ ಮುನಿಯಾದೃಚ್ಛಿಕೋ ಭವೇತ್ .. 20..
 ಹೃದ್ಯ-ಪ್ರಬೋಧ-ಚತುರಂ ಸುಮನಃ ಶಕ್ಯಂ .
 ಪಾಥೋಧಿ-ಶೋಷ-ಕರಣೇನ ಶಿವಾನಲಃ ಸ್ಯಾತ್ .. 21..
 ವಿಕ್ರಮತೋ ಜನನರಮಿತವರ್ಷೇಽಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ಸಿತೇ ಕವೌ ನಭಸಿ .
 ಶ್ರೀವಿಂಶತಿಕಾಂ ನಿರಮಾತ್ ಶ್ರೀಮದಮೃತ-ವಾಗ್ಭವಾಚಾರ್ಯಃ .. 22..
 ಅತ್ರಿ-ಗೋತ್ರಸಮುದ್ಯುತ-ಮಿಶ್ರ-ಗೋವಿಂದ-ಶರ್ಮಣಃ .
 ಬೋಧಾರ್ಥಂ ನಿರ್ಮಿತಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮೇತಜ್ಞಾನಂತು ಪಂಡಿತಾಃ .. 23..
 .. ಇತಿ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀಮದಮೃತ ವಾಗ್ಭವಜೀ ಕೃತ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀವಿಂಶತಿಕಾಶಾಸ್ತ್ರಂ
 ಹಿಂದೀ ಅರ್ಥಸಹಿತಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ..

Proofread by DPD

Shri shrIviMshatikAshAstram with Hindi translation

pdf was typeset on September 26, 2021

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

